

Shared Value Initiative – Thailand Project

โครงการพัฒนาช่างเทคนิควิศวกรรมเคมี วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด (Vocational Chemical Engineering Practice College : V-ChEPC)

ความเป็นมา

ประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาความสามารถของทรัพยากรในด้านอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานในระบบเศรษฐกิจ เพราะว่าในขณะที่ภาคเศรษฐกิจมีความต้องการแรงงานในด้านอาชีวะ แรงงานที่มีทักษะฝีมือ แต่ระบบการศึกษากลับไปสนับสนุนการเรียนการสอนตามค่านิยมของสังคมที่นิยมเรียนในด้านสังคมศาสตร์และมุ่งสู่มหาวิทยาลัยเพื่อมุ่งหวังใน “ปริญญาบัตร” ที่จะใช้เป็น “ใบเบิกทางสำหรับการสร้างฐานะและอาชีพ” จึงส่งผลให้ธุรกิจหลายสาขาประสบปัญหา ไม่สามารถจัดหาแรงงานที่เหมาะสมได้ และในกรณีของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ซึ่งเป็นสาขาอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ก็ประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน ด้านหนึ่งจะต้องแข่งขันแย่งชิงบุคลากรจากสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่ใกล้เคียง เพราะไม่มีหลักสูตรเพื่อการนี้โดยตรง อีกด้านหนึ่ง ช่างฝีมือก็ยิ่งขาดแคลนมากไปอีก เพราะไม่มีสาขาวิชาที่ใกล้เคียง ไม่มีวิทยาลัยในระดับอาชีวะที่จะเข้ามาร่วมผลิตบุคลากรในแขนงนี้ ยิ่งไปกว่านั้น ก็ยังประสบปัญหาร่วมของการเรียน การสอน และพฤติกรรมการใช้ชีวิตในวัยเรียนของนักศึกษาวิชาช่าง อีกด้านหนึ่งด้วย

ในปี พ.ศ. 2551 ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ที่รวมกลุ่มกันในสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย PTTGC, SCG Chemical, Dow, UBE, SPRC และ Thai oil จึงได้ริเริ่มที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรบุคคลโดยรวมสนับสนุนให้มีการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาช่างปิโตรเคมีขึ้น จัดเป็นโครงการความร่วมมือระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี (สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) มูลนิธิศึกษาพัฒนา และ สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย โดยเปิดรับนักศึกษาระดับ ปวช. จากทั่วประเทศ เข้าศึกษาในโครงการพิเศษ สาขาปิโตรเคมี ซึ่งเป็นการศึกษาในระดับ ปวส. ที่วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด จังหวัดระยอง

การจัดองค์กร

1. วิทยาลัยเทคนิคมาบตาพุด หน่วยงานในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ดำเนินการ
2. Strategic partner แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) ด้านงบประมาณ / สถานที่ฝึกงาน / การรับเข้าทำงาน (2) ด้านวิชาการ (3) การสนับสนุนโดยนโยบายและการประสานความร่วมมือโดยรัฐ ซึ่ง

เป็นไปตามแนวคิดที่ว่าด้วยการจัดการหุ้นส่วนความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐและเอกชนแบบ Public Private Partnership : PPP

การเรียนการสอน

1. การเรียนการสอนของโครงการ V-ChEPC จะดำเนินการตามกรอบของ Constructionism Learning Model ประกอบไปด้วย Learn how to Learn, Thinking and Problem Solving Skills, Learner Center Learning และ Project Based Learning ซึ่งมีรายละเอียดต่างๆ เช่น การสร้างสติและสมาธิ การเสริมสร้างกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การเสริมสร้างจินตนาการ การทำงานเป็นทีม การแก้ไขปัญหาด้วย LEGO-Logo การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติการจริง การแสวงหาความรู้จนสามารถนำเสนอจุดของการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การเรียนรู้จากการทำโครงการและการนำเสนอผลงาน ฯลฯ

2. กลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ให้การสนับสนุนงบประมาณ สถานที่ฝึกงาน และวิทยากรพี่เลี้ยง

3. มูลนิธิศึกษาพัฒนา สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้การสนับสนุนความร่วมมือในการจัดระบบหลักสูตร การเรียน การสอน และการวัดผล

4. โรงเรียนตรุณสิกขาลัย – โรงเรียนนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย โครงการ PI-ChEPS ของบริษัท ปตท.เคมีคอล จำกัด (มหาชน) และ C-ChEPS ของ SCG Chemical ร่วมกันพัฒนาครูผู้สอนให้เข้าใจในกระบวนการและเครื่องมือต่างๆ เช่น Mediation, Dialogue, Mind Mapping, Portfolio, 7 Habits, Six Hat, และ Relations

5. นักศึกษาในโครงการได้รับทุนการศึกษา / ค่าเล่าเรียน มีหอพักให้นักศึกษาพักในวิทยาลัย และมีงานให้ทำหลังจากจบการศึกษา ทั้งในกลุ่มบริษัทที่สนับสนุนข้างต้นหรือบริษัทอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับปิโตรเคมี ด้วยค่าจ้างที่สูงกว่าผู้ที่จบการศึกษาในระดับ ปวส.ของหลักสูตรทั่วไป

ผลลัพธ์โดยรวม

ณ ปี พ.ศ. 2558 โครงการนี้ได้รับนักศึกษาศึกษาไปแล้วทั้งสิ้น 285 คน จบการศึกษาและได้ทำงานแล้วกับ PTTGC 55 คน, SCG Chemical 43 คน, DOW 23 คน, SPRC 13 คน, UBE 10 คน, Thai oil 18 คน, บริษัทอุตสาหกรรมปิโตรเคมีอื่นๆ 37 คน, อยู่ระหว่างการศึกษาต่อ 6 คน และอยู่ระหว่างการศึกษาในโครงการปัจจุบัน 80 คน

ผลลัพธ์ของการดำเนินงานโครงการ

1. ผลลัพธ์ต่อธุรกิจ

เอกชนผู้สนับสนุนโครงการนี้ จะได้รับผลประโยชน์ทางตรงจากการลดงบประมาณและความเสี่ยงในการจัดหาและคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงาน ที่อาจจะไม่ตรงกับคุณสมบัติที่ต้องการ และจะต้องมาจัดอบรมเพิ่มเติม (เช่น PI-ChEPS และ C-ChEPS) ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนต่อการเพิ่มผลผลิตภาพให้กับกิจการบริษัท (Productivity)

2. ผลลัพธ์ต่อสังคม

ในภาพรวม ถือได้ว่า โครงการนี้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐและยุทธศาสตร์ของประเทศว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขัน และอนุมานได้ว่าผลผลิตภาพที่บริษัทเอกชนแต่ละรายได้รับไปจากผลพวงของการมีทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถนี้ ย่อมจะส่งผลโดยรวมต่ออุตสาหกรรมปิโตรเคมีและระบบเศรษฐกิจของประเทศอีกลำดับหนึ่ง

ในขณะเดียวกัน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในโครงการนี้ (ระดับช่าง ปวส.) จะได้รับค่าจ้างเริ่มต้นไม่ต่ำกว่า 26,000 บาท/เดือน ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องของการมีงานทำและการสร้างรายได้ต่อครัวเรือนในพื้นที่ไปพร้อมกันด้วย (ในปี พ.ศ. 2555 มีนักเรียนจากจังหวัดระยองเข้าร่วมในโครงการนี้มากถึง 40%) ซึ่งรายได้ในระดับดังกล่าวสูงกว่ารายได้ต่อครัวเรือนเฉลี่ยของประเทศ ย่อมแสดงว่า การดำเนินงานในโครงการนี้ ยังมีส่วนแก้ไขปัญหาคือเป็นรูปธรรมของการยกระดับรายได้ครัวเรือนไปอีกทางหนึ่งด้วย

-----
27 มิถุนายน พ.ศ. 2559